
PRIESKUM PRIPRAVENOSTI SUBJEKTOV NA ZAVEDENIE EURA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Spracované Podnikateľskou alianciou Slovenska v spolupráci s PAS-EUobserver

Október 2007

Bratislava

OBSAH

1. ZHRNUTIE PROJEKTU	2
2. VYHODNOTENIE PRIESKUMU	3
2.1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE.....	3
2.1.1. Členstvo opýtaných v PAS.....	3
2.1.2. Právna forma.....	3
2.1.3. Počet zamestnancov.....	4
2.2. PRIPRAVENOSŤ NA EURO A RIZIKÁ SPOJENÉ S JEHO ZAVÁDZANÍM V ORGANIZÁCIÁCH	5
2.2.1. Vnímanie potreby príprav na zavedenie eura	5
2.2.2. Plánované začatie príprav na prijatie eura	5
2.2.3. Zrealizované oblasti príprav na prijatie eura.....	6
2.2.4. Predpokladané náklady súvisiace so zavedením eura.....	6
2.2.5. Dôležitosť činností v rámci zavádzania eura z pohľadu subjektov	7
2.2.6. Vnímanie krokov verejných orgánov pri zvyšovaní informovanosti	7
2.2.7. Potreba asistencie externých subjektov pri zavedení eura.....	8
2.2.8. Záujem o asistenciu zo strany PAS pri zavádzaní eura	8
3. PRÍLOHA: ŠTRUKTÚRA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	9
DOTAZNÍK.....	9

1. ZHRNUTIE PROJEKTU

1. januára 2009 si podľa všetkých predpokladov budeme môcť zapísať ďalší významný úspech v rámci európskej integrácie – prijatie používania spoločnej európskej meny. Aby sme príchod eura mohli osláviť plnohodnotne a aby sme mohli využiť všetky príležitosti, ktoré nám tento významný moment našich moderných dejín ponúka, musíme byť na túto zmenu dôkladne pripravení.

S cieľom zmonitorovať aktuálnu pripravenosť podnikateľských a iných subjektov na zavedenie eura zrealizovala Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS) v spolupráci s PAS-EUobserver v júli a auguste 2007 prieskum medzi svojimi členmi a spolupracujúcimi inštitúciami. Prieskum pripravenosti subjektov v SR na zavedenie eura bol spracovaný na vzorke 204 respondentov. Štvrtina respondentov prieskumu patrí k členom PAS. Celkový podiel podnikateľských subjektov na prieskume tvoril 77 %. Samosprávne orgány predstavovali 23 % všetkých respondentov.

Pri otázke uvedomovania nevyhnutnosti príprav až 90 % subjektov participujúcich na prieskume jasne deklarovalo, že si sú vedomí dôležitosti včasných príprav. Podniky po formálnej stránke vnímajú nevyhnutnosť komplexných príprav na zavedenie eura.

Z prieskumu vyplýva, že 52 % zo všetkých subjektov už začalo s prípravami na zavedenie eura. Iba 6 % subjektov predpokladá, že sa nebude musieť pripraviť vôbec. Ostatných 42 % respondentov predpokladá začatie prípravy v budúcom roku.

Z respondentov, ktorí začali s prípravami na zavedenie eura, sa 33 % nachádza len v úvodnej fáze, keďže zatiaľ spravili len rozhodnutie o začatí príprav. 20 % respondentov má určené zodpovedné osoby a zároveň sa nachádza vo fáze plánovania príprav. 17 % subjektov zrealizovalo audit činností, ktoré ovplyvní prijatie eura (tzv. euroaudit), a 15 % už realizuje monitoring legislatívy v tejto oblasti. 13 % subjektov má spracovaný akčný program prechodu na euro v súlade s legislatívou a 2 % subjektov majú spracovanú i marketingovú stratégiu pre túto oblasť. Tieto zistenia indikujú, že subjekty si po formálnej stránke jasne uvedomujú potrebu začatia príprav, ale na druhej strane sa po hlbšej analýze ukazuje, že subjekty s prípravami ešte nezačali, resp. že jej dosiaľ nevenovali dostatok pozornosti.

Z pohľadu nákladov súvisiacich so zavedením eura až 69 % predpokladá, že ich náklady na procesy súvisiace s prechodom na euro nepresiahnu 500 000 Sk. Takmer 15 % subjektov predpokladá, že ich tieto procesy nebudú stáť viac ako 1 000 000 Sk. Len 16 % respondentov si myslí, že náklady presiahnu milión korún. Ak tieto údaje porovnáme s údajmi o veľkosti subjektov, kde 39 % subjektov zúčastnených na prieskume má od 50 do 250 zamestnancov a 35 % subjektov má nad 250 zamestnancov, možno konštatovať, že jednotlivé subjekty nemajú realistickú predstavu o všetkých oblastiach, do ktorých bude prechod na euro zasahovať, a nákladoch spojených s prechodom na novú menu.

Jednotlivé subjekty sa vyjadrovali aj k efektívnosti komunikácie potrebných informácií zo strany kompetentných štátnych inštitúcií, kde až 45 % dosiaľ nezaregistrovalo relevantnú informačnú kampaň zameranú na právnické osoby. Viac ako 30 % subjektov vníma kroky štátu v tejto oblasti negatívne, pričom pozitívny postoj zaujalo len takmer 25 % opýtaných.

Subjekty zúčastnené na prieskume stavu príprav na zavedenie eura sa vyjadrovali aj k otázke záujmu o poskytovanie asistencie zo strany PAS pri prípravách na zavedenie eura. Viac ako 30 % subjektov vidí hlavnú úlohu PAS vo zvyšovaní informovanosti podnikateľskej obce, 25 % subjektov má záujem o monitorovanie stavu legislatívy. Poskytovanie vzdelávania a pripomienkovanie legislatívy prostredníctvom PAS by privítalo 13 % opýtaných. Iba 8 % subjektov nevyjadruje nijaký záujem o asistenciu v oblasti zavádzania eura zo strany PAS.

2. VYHODNOTENIE PRIESKUMU

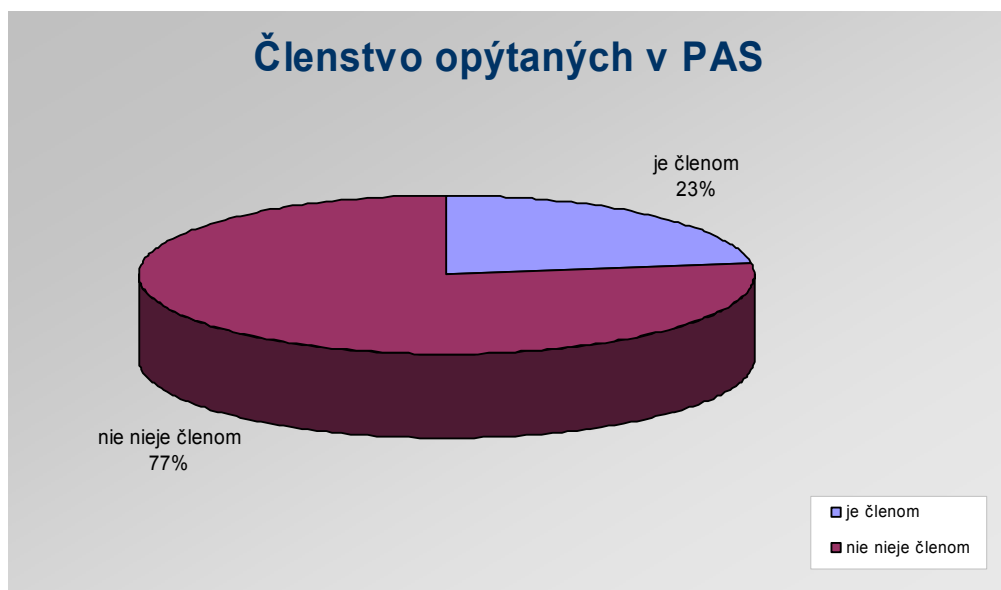
Prieskum spracovaný Podnikateľskou alianciou Slovenska za odbornej garancie AJG – Amrop Jenewein Group analyzuje postoje subjektov k príprave na zavedenie eura, predpokladaným nákladom potrebným na úspešné zvládnutie tohto procesu, dôležitosti príprav partnerov, s ktorými sú podnikateľské subjekty v obchodnom kontakte, resp. spokojnosť s krokmi verejných orgánov smerom k zvyšovaniu informovanosti a ostatných relevantných oblastí.

Prieskum bol zrealizovaný prostredníctvom štandardizovaného dotazníkového hárku a bol distribuovaný subjektom v rámci celého Slovenska. Zástupcovia jednotlivých subjektov zúčastnených na výskume prejavili aktívny záujem o danú problematiku a hĺbkovo zhodnocovali dotazníkové údaje, čím celkový výskum získal vyššiu relevantnosť a vypovedaciu hodnotu.

2.1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

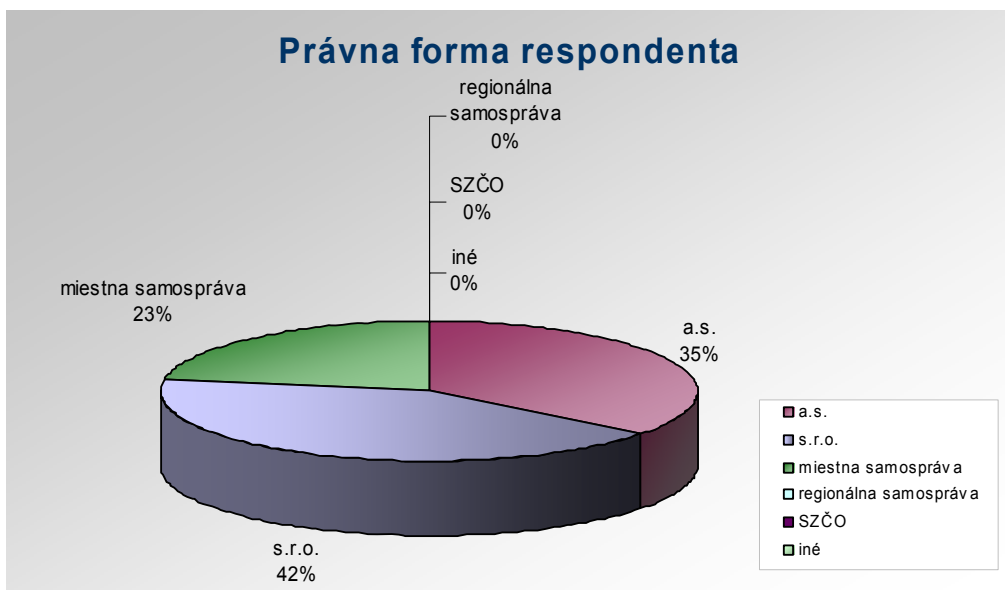
2.1.1. ČLENSTVO OPÝTANÝCH V PAS

Z dôvodu zvýšenia relevantnosti bol prieskum realizovaný tak medzi členmi, ako aj mimo členskej základne PAS. Na prieskume sa zúčastnilo celkovo 204 subjektov, z ktorých 23% je členom PAS - Podnikateľskej aliancie Slovenska. Zvyšných 77% respondentov nie je členom PAS.

2.1.2. PRÁVNA FORMA

Až 77 % respondentov prieskumu tvorili súkromné spoločnosti, v ktorých rámci medzi najfrekvencovanejšie patrili právne formy s. r. o. (42 %) a akciové spoločnosti (35 %). Prieskum bol realizovaný aj na pôde samosprávnych celkov, ktoré mali celkový podiel na všetkých respondentoch 23 %.

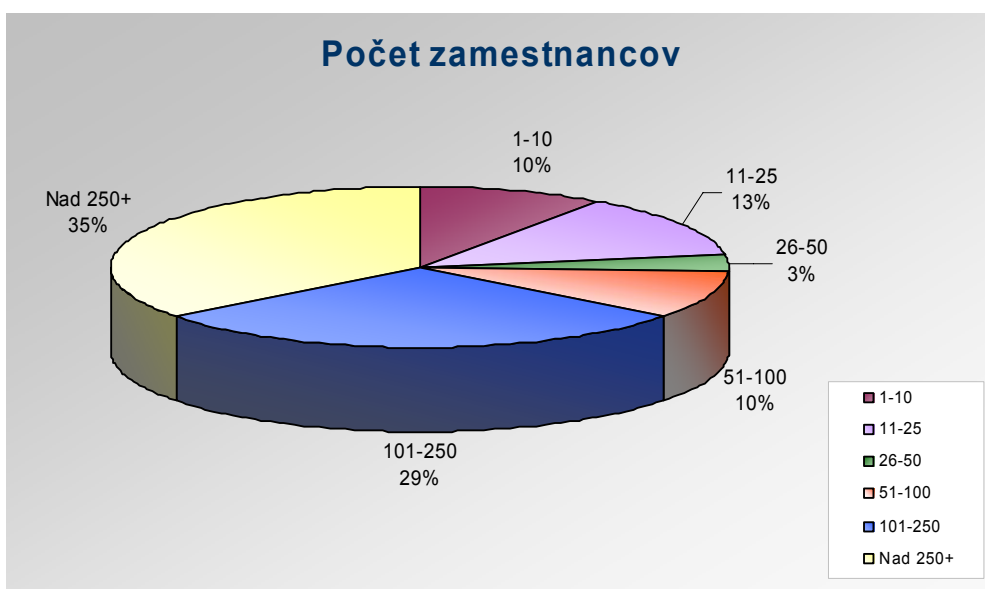

2.1.3. POČET ZAMESTNANCOV

Výsledky prieskumu odrážajú stav príprav na zavedenie eura od najmenších subjektov až po najplyvnejšie podniky na trhu vyjadrené počtom zamestnancov, resp. podielom na tvorbe HDP.

Na prieskume sa s najväčším podielom zúčastnili veľké podnikateľské subjekty (s počtom zamestnancov 250+), ktoré tvorili až 35 % všetkých respondentov. Subjekty s veľkosťou 101-250 zamestnancov tvorili 29 % z celkového počtu. Je teda zrejme, že záujem o tému zavedenia eura stúpa s veľkosťou samotného subjektu. Tento jav možno vysvetliť tým, že veľkosťou subjektu narastá i komplexnosť a celková náročnosť príprav na zavedenie eura. Táto téma rezonuje vo väčších subjektoch intenzívnejšie a pozornosť jej začali venovať vo väčšom predstihu.

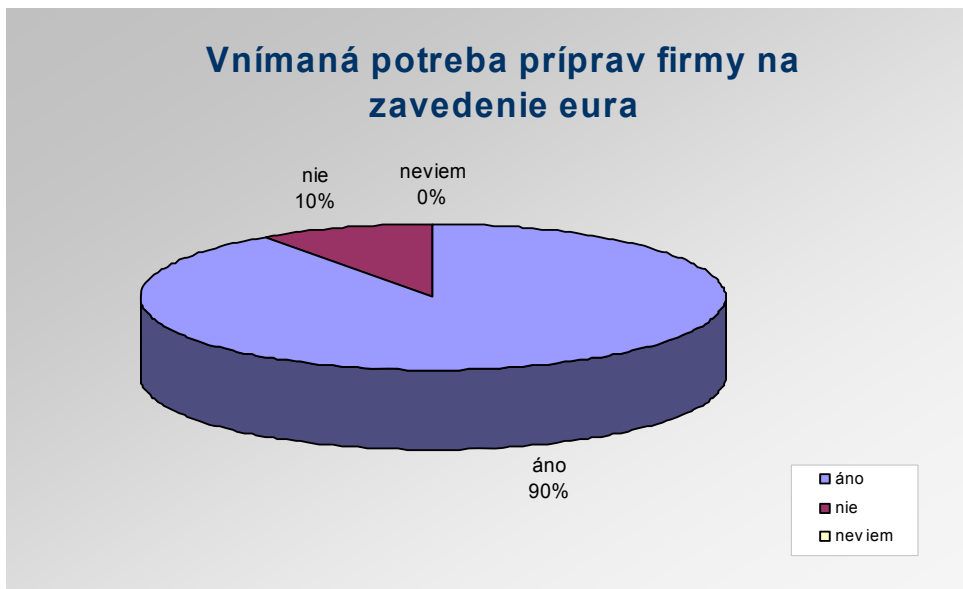
Subjekty s veľkosťou 11-25 zamestnancov sa podieľali na prieskume 13 % a subjekty zamestnávajúce 51-100 zamestnancov tvorili 10 % všetkých respondentov. 3 % respondentov tvorili subjekty s veľkosťou 26-50 zamestnancov.

2.2. PRIPRAVENOSŤ NA EURO A RIZIKÁ SPOJENÉ S JEHO ZAVÁDZANÍM V ORGANIZÁCIÁCH

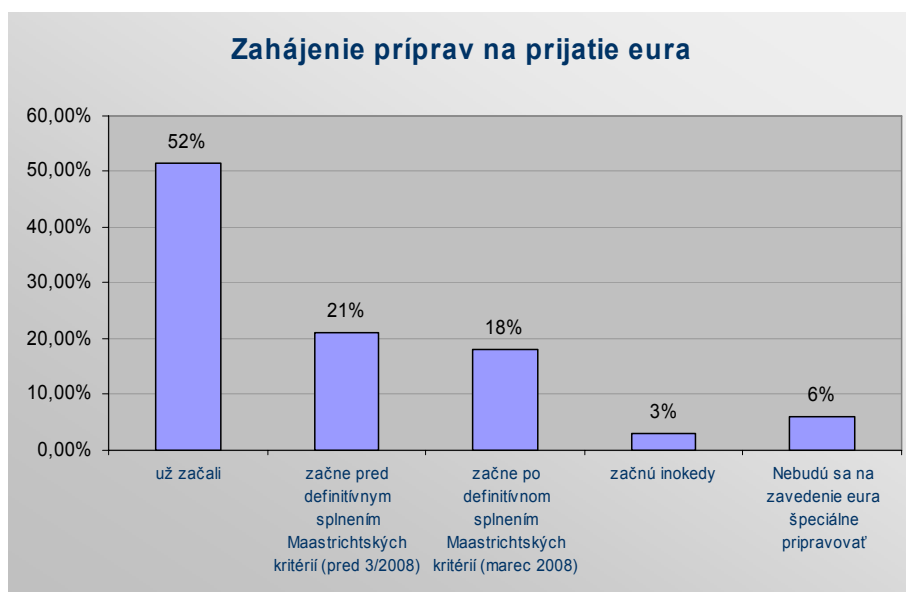
2.2.1. VNÍMANIE POTREBY PRÍPRAV NA ZAVEDENIE EURA

Až 90 % subjektov vníma potrebu včasných opatrení a riadeného procesu prípravy na zavedenie eura ako potrebné. Zvyšných 10 % respondentov malo opačný názor.

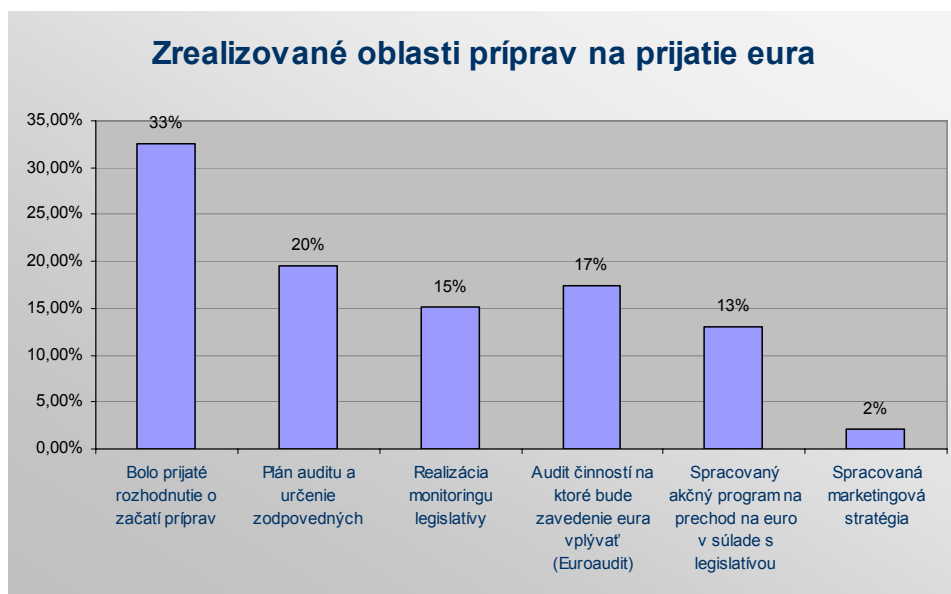
2.2.2. PLÁNOVANÉ ZAČATIE PRÍPRAV NA PRIJATIE EURA

Až 55 % respondentov už začalo s prípravami na zavedenie eura, 23 % je rozhodnutých nenechávať veci na poslednú chvíľu a začať ešte pred definitívnym termínom na posúdenie splnenia Maastrichtských kritérií v marci budúceho roka. O čosi riskantnejšie si počína 19 % subjektov, ktoré sa rozhodli počkať až na finálny verdikt európskych inštitúcií a odložiť prípravy až na čas stanovenia fixného konvergenčného kurzu. 6 % respondentov sa rozhodlo zaujať pasívne stanovisko a nerealizovať špeciálne prípravy na zavedenie eura vo svojich vnútorných procesoch. 3 % respondentov začnú s prípravami v inom termíne.

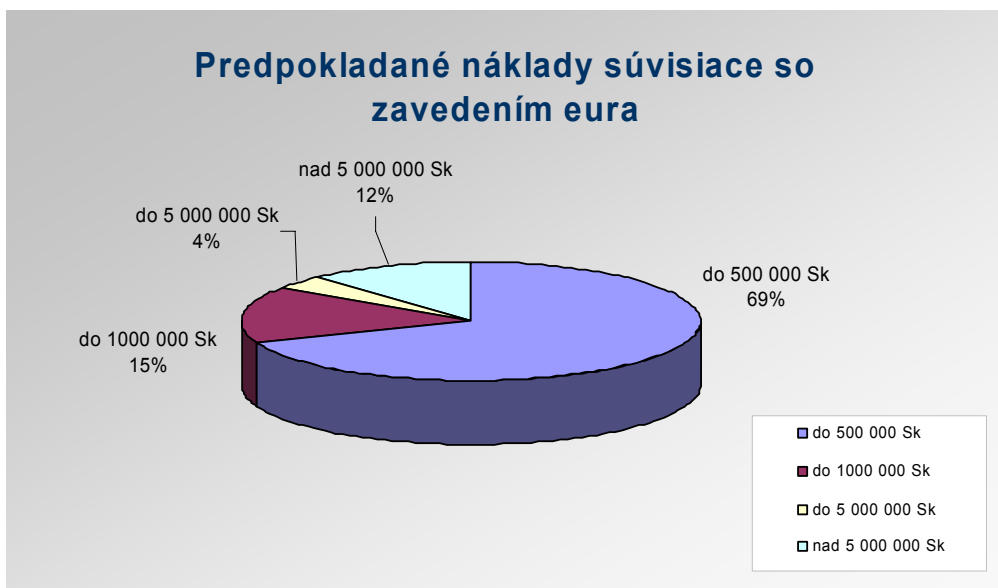
2.2.3. ZREALIZOVANÉ OBLASTI PRÍPRAV NA PRIJATIE EURA

Pokiaľ ide o priebeh príprav na zavedenie eura, 33 % respondentov prijalo rozhodnutie o začatí príprav, 20 % má určené zodpovedné osoby za tento proces a zároveň sa nachádza vo fáze plánovania príprav. 17 % subjektov zrealizovalo audit činností, ktoré ovplyvní prijatie eura (tzv. euroaudit), a 15 % už realizuje monitoring legislatívy v tejto oblasti. 13 % subjektov má spracovaný akčný program prechodu na euro v súlade s legislatívou a 2 % subjektov má spracovanú i marketingovú stratégiu pre túto oblasť.

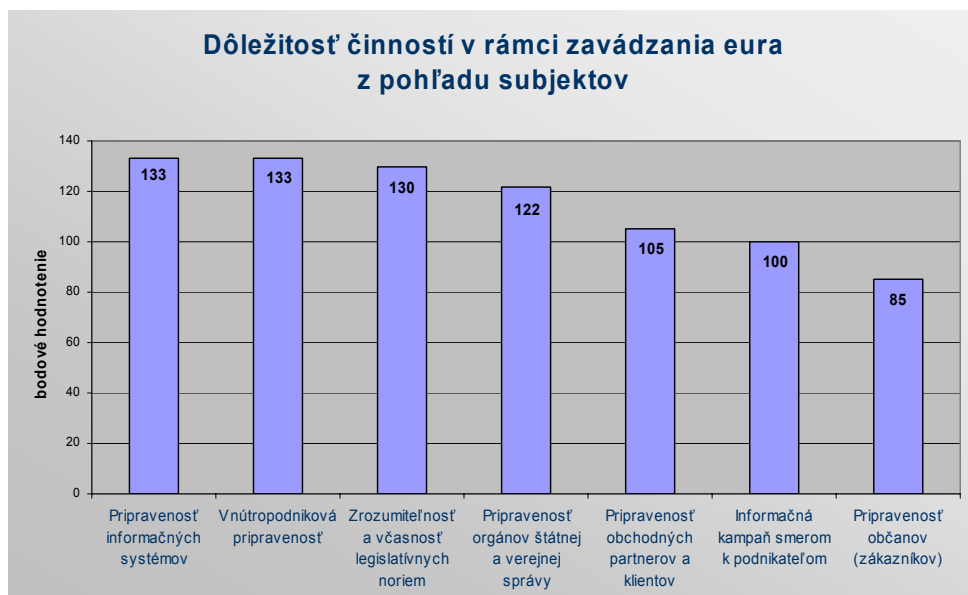
2.2.4. PREDPOKLADANÉ NÁKLADY SÚVISIACE SO ZAVEDENÍM EURA

69 % subjektov predpokladá, že výška nákladov spojená so zavedením eura v ich spoločnosti nepresiahne hranicu 500 000 Sk. 15 % odhaduje náklady siahajúce do výšky maximálne 1 000 000 Sk a 4 % subjektov zastáva názor, že tieto náklady v ich prípade nepresiahnu 5 000 000 Sk. 12 % respondentov pripúšťa výšku nákladov spojených so zavedením eura nad 5 000 000 Sk.

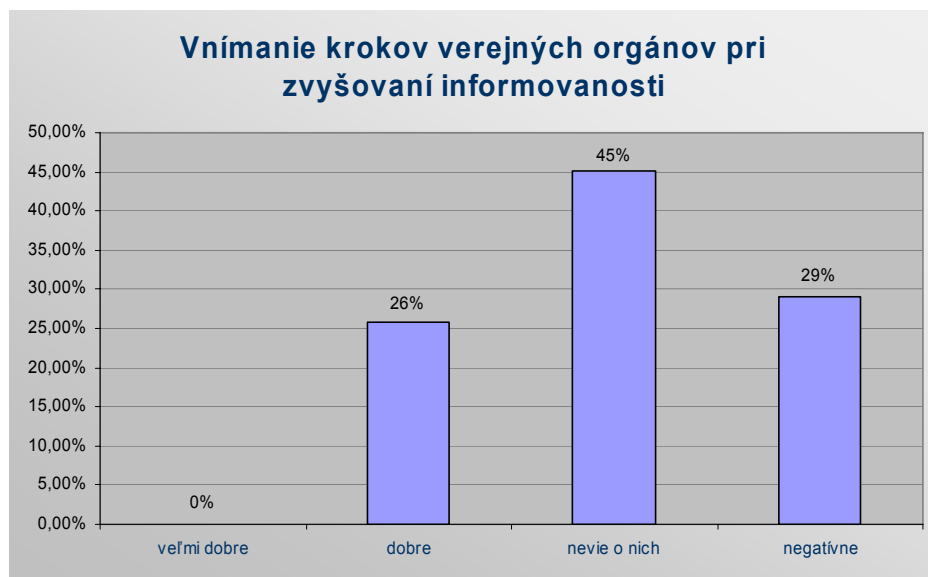
2.2.5. DÔLEŽITOSŤ ČINNOSTÍ V RÁMCI ZAVÁDZANIA EURA Z POHĽADU SUBJEKTOV

Za najdôležitejšie, so zhodným počtom bodov 133, sa z pohľadu právnických osôb javia: pripravenosť informačných systémov a celková vnútro podniková pripravenosť. Za veľmi dôležitý aspekt procesu zavádzania eura považujú respondenti zrozumiteľnosť a včasnosť prijatých legislatívnych noriem (130 bodov) a pripravenosť orgánov štátnej a verejnej správy (122 bodov). Nasledovala pripravenosť obchodných partnerov a klientov, ktorá bola sumárne ohodnotená 105 bodmi a je na piatom mieste v poradí dôležitosti jednotlivých aktivít. Za najmenej dôležitú považujú právnické osoby pripravenosť občanov (svojich zákazníkov).

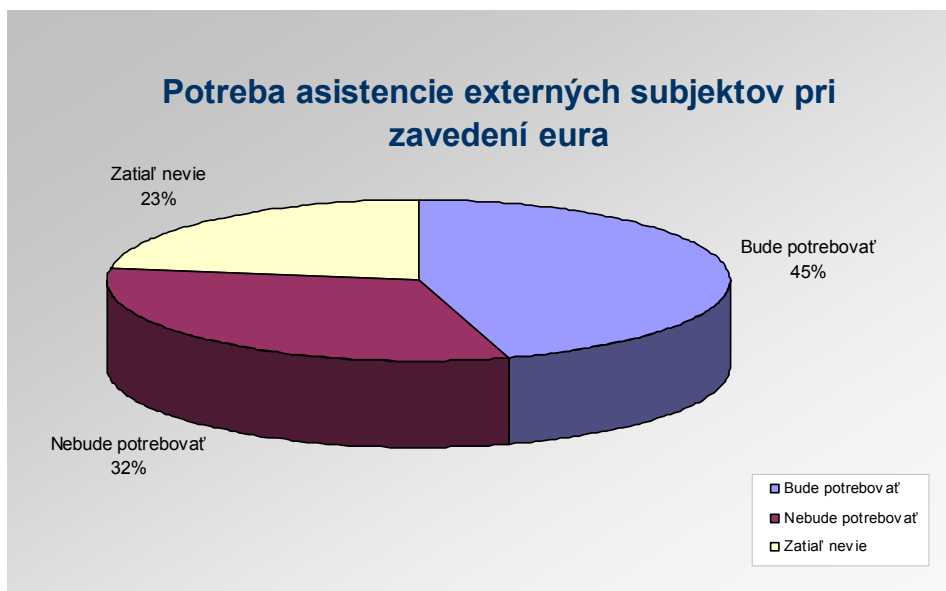
2.2.6. VNÍMANIE KROKOV VEREJNÝCH ORGÁNOV PRI ZVYŠOVANÍ INFORMOVANOSTI

Pomerne znepokojujúco pôsobia výsledky prieskumu v otázke vnímania krokov verejných orgánov pri zvyšovaní informovanosti v oblasti zavádzania eura. Ani jeden z respondentov totiž nevyjadril úplnú spokojnosť s informačnou kampaňou verejných orgánov smerom k podnikateľom, resp. subjektom verejnej správy. Až 45 % respondentov aktivity verejných orgánov v oblasti zvyšovania informovanosti dosiaľ nezaregistrovalo a 29 % subjektov vníma celkový doterajší prístup verejných orgánov negatívne. Len 26 % respondentov považuje kvalitu poskytovaných informácií zo strany verejných orgánov za dobrú.

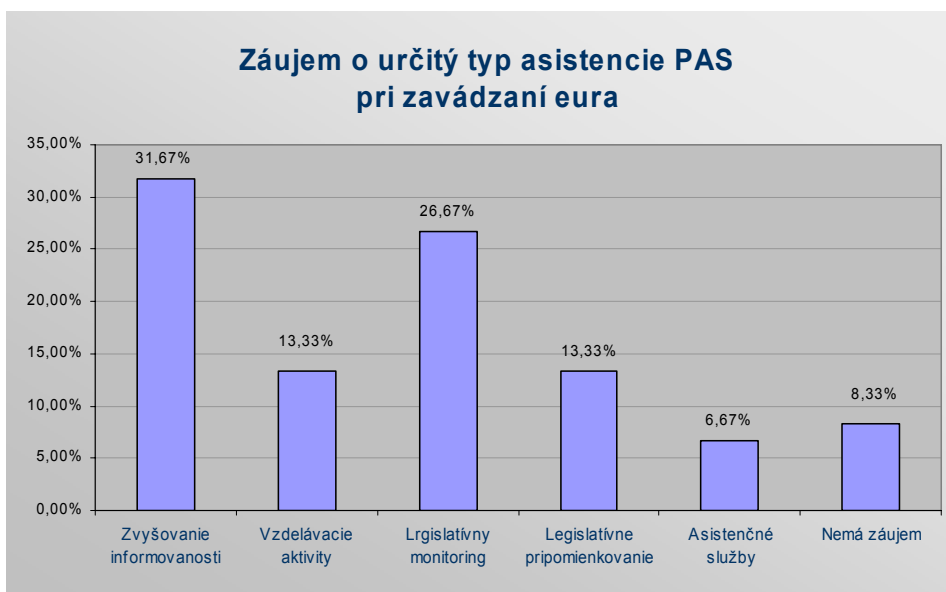
2.2.7. POTREBA ASISTENCIE EXTERNÝCH SUBJEKTOV PRI ZAVEDENÍ EURA

Až 45 % respondentov sa domnieva, že komplexný proces zavedenia eura nebudú schopní zvládnuť sami, a preto oslovia niektorého z externých subjektov. 32 % respondentov si myslí, že nebudú potrebovať nijakú externú pomoc, a 23 % respondentov sa k tejto otázke v čase vyplňania dotazníka nevedelo vyjadriť.

2.2.8. ZÁUJEM O ASISTENCIU ZO STRANY PAS PRI ZAVÁDZANÍ EURA

Takmer 32 % respondentov vníma úlohu PAS pri zavádzaní eura primárne vo zvyšovaní informovanosti podnikateľskej obce. Viac ako 26 % subjektov považuje za dôležité, aby PAS v tomto procese vykonávala monitoring legislatívnych zmien súvisiacich so zavedením eura. Aktivity v oblasti vzdelávacích služieb a legislatívneho pripomienkovania by privítalo približne 13 % zúčastnených. Nijaké očakávania v oblasti zavádzania eura nemá zo strany PAS iba 8 % subjektov.

3. PRÍLOHA: ŠTRUKTÚRA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Dotazníkový prieskum bol rozdelený do dvoch základných oblastí:

I. Identifikačné údaje

Prvá časť dotazníkového prieskumu slúžila na definovanie základných charakteristík a štruktúry zúčastnených organizácií. Dotazník bol distribuovaný medzi členov i nečlenov PAS, súkromné podniky a miestne samosprávy.

II. Pripravenosť na euro a riziká spojené s jeho zavádzaním v organizáciách

Druhá časť dotazníkového prieskumu sa zamerala na opísanie reálneho stavu príprav subjektov na zavedenie eura. Jej cieľom bolo opísať stratégie subjektov v prípravných procesoch, náklady s tým spojené, ale i spokojnosť s informáciami, ktoré v tejto oblasti poskytujú štátne orgány, resp. orgány verejnej správy, atď.

DOTAZNÍK

I. Identifikačné údaje

1. Je Vaša organizácia členom PAS? Áno Nie
2. Sídlo organizácie (obec / mesto):.....
3. Právna forma organizácie:
 - a.s.
 - s.r.o.
 - miestna samospráva
 - regionálna samospráva
 - SZČO
 - iné
4. Počet zamestnancov:
 - 1-10
 - 11-25
 - 26-50
 - 51-100
 - 101-250
 - 250+

II. Pripravenosť na euro a riziká spojené s jeho zavádzaním v organizáciách

5. Myslíte si, že dôkladná pripravenosť Vašej organizácie na zavedenie eura je potrebná?
 - Áno
 - Nie
 - Neviem
6. Kedy plánujete začať s prípravou vo Vašej organizácii?
 - už sme začali
 - pred definitívnym splnením Maastrichtských kritérií (skôr ako v marci 2008)
 - po definitívnom splnení Maastrichtských kritérií (marec 2008)
 - inokedy
7. Začala už Vaša organizácia s realizáciou príprav na zavedenie eura?
 - Áno
 - Nie
 - Nebudeme sa na zavedenie eura špeciálne pripravovať

8. **Máte už určenú osobu zodpovednú za prechod Vašej organizácie na euro?**
- Áno
 Nie
 Nebudeme takúto osobu potrebovať
9. **Ktoré oblasti prípravy už má Vaša organizácia zrealizované (zakrúžkovať všetky vyhovujúce)**
- Rozhodnutie o začatí príprav
 Plán auditu a určenie zodpovedných osôb
 Realizácia monitoringu legislatívy
 Audit činností na ktoré bude zavedenie eura vplývať (tzv. EuroAudit)
 Spracovaný akčný program prechodu na euro v súlade s legislatívou
 Spracovaná marketingová stratégia
10. **Aké sú Vaše predpokladané náklady súvisiace so zavedením eura**
- do 500 000,- Sk
 do 1 000 000,- Sk
 do 5 000 000,- Sk
 nad 5 000 000,- Sk

11. **Ktoré činnosti považujete za najdôležitejšie v rámci zavádzanie eura (5 je najviac, 1 najmenej)**

A) Informačná kampaň smerom k podnikateľom	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
B) Zrozumiteľnosť a včasnosť legislatívnych noriem	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
C) Pripravenosť orgánov štátnej a verejnej správy	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
D) Pripravenosť obchodných partnerov a klientov	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
E) Vnútropodniková pripravenosť	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
F) Pripravenosť občanov (zákazníkov)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
G) Pripravenosť informačných systémov	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

12. **Ako hodnotíte doterajšie kroky štátnych a verejných orgánov smerom k zvyšovaniu informovanosti podnikateľskej sféry v súvislosti so zavedením eura**
- veľmi dobre
 dobre
 neviem o nich
 negatívne
13. **Predpokladáte, že budete schopní zrealizovať prípravu na zavedenie euro bez asistencie externých subjektov?**
- Áno
 Nie
 Zatiaľ neviem
14. **O aký typ asistencie zo strany PAS máte záujem pri príprave na zavedenie eura? (označte všetky vyhovujúce)**
- Zvyšovanie informovanosti
 Vzdelávacie aktivity
 Legislatívny monitoring
 Legislatívne pripomienkovanie
 Asistenčné služby
 Nemáme záujem